

Beszámoló a
Polgári Települési Értéktár Bizottság
2017. II. félévben végzett tevékenységéről

Összeállította:
Ferenczné Fajta Mária
PTÉB elnöke
2018.02.01.

A PTÉB együttműködve Polgár Város Önkormányzatának Polgármesteri Hivatalával, az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtárral és a Polgár Városért Alapítvány Kuratóriumával a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény előírásainak megfelelően, az abban megfogalmazott célkitűzéseket követve végzi munkáját. Elsődleges célunk az értéktár teljességre törekvő kiterjesztése és gondozása, továbbá az összegyűjtött nemzeti értékeink bemutatása és népszerűsítése.

Szakmai munka

A Polgári Települési Értéktár Bizottság Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltak szerint a bizottság „*Polgár Város polgármesteréhez beérkező javaslatokat megvizsgálja,[...]alaki és tartalmi szempontból megfelelő javaslatról annak benyújtását követő 90 napon belül dönt a városi értéktárba történő felvételről.*” Jelen beszámolási időszakban nem érkezett a város közigazgatási területén található értékeinkre javaslatétel a helyi értéktárba való felvételre, azonban a 9/2017. (VI.16.) PTÉB határozatban helyi értéktárba felvett nemzeti érték bekerült a Hajdú-Bihar Megyei Értéktárba.

Dr. Dely Mátyás állatorvosi munkássága

A Hajdú-Bihar megyei értéktár bizottsága 2017. decemberében tárgyalta a Dely Mátyás (Balmazújváros, 1832. február 23. — Polgár, 1918. április 18.) munkásságának megyei értéktárba való felvételét. Polgár, Hortobágy és Balmazújváros települési értékéről Olajos Istvánné és családja, valamint Gencsi Zoltán készítette el a javaslatételt. A 6/2017. (XII. 13.) MÉBH határozat alapján *Dr. Dely Mátyás állatorvosi munkássága*, agrár- és élelmiszer-gazdaság kategóriában a megyei értéktár részévé vált.

Dely Mátyás fiatal orvosként népszerűségnek, élete alkonyán köztiszteletnek örvendett abban a körben, amelyben dolgozott. Polgárhoz munkásságának, legendás életének utolsó 26 éve kapcsolódott. 2018 áprilisában a Polgár Városért Alapítvány Kuratóriuma, az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár és a bizottságunk, emlékének tisztelegve közösen rendez kiállítást halálának 100. évfordulója alkalmából.

Szakmai konzultáció

A bizottság elhivatottságának köszönhetően látogatást tettünk 2017. november 28-án Hajdúdorogon és Balmazújvárosban, felkeresve az ott tevékenykedő értéktár bizottságokat. Kíváncsiak voltunk arra, hogy más településeken hogyan működik a bizottság, miként

népszerűsítik értéktárukat, milyen eszközökkel szólítják meg a lakosságot az aktívabb együttműködés reményében.

Hajdúdorogon a Mészáros Károly Városi Könyvtár igazgatónöje és kollégái bemutatták azokat a helytörténeti vonatkozású gyűjtéseket, kiadványokat amik alapul szolgáltak az értékek javaslatételéhez. A több évtizede módszeresen gyűjtött és rendszerezett anyag megkönnyíti az értéktár gyarapítását.

Balmazújvárosban a helyi értéktár bizottság elnöke látott vendégül. Az értéktári feladatainkon és tapasztalatainkon túl egyeztettünk a tulajdonukban lévő Dely Mátyás életéhez és munkásságához köthető kiállítási anyagról, majd megtekintettük a Semsey Kastély épületében található állandó helytörténeti gyűjteményt.

Nyilvánosság

A helyi nemzeti értékek gyűjteményét és a bizottság munkáját a www.polgar.hu weboldal erre a célra létrehozott menüpontja alatt lehet nyomon követni. Innen tölthetők le azok a formanyomtatványok, amik a javaslatételhez szükségesek és itt lehet informálódni az elfogadott értékekről. A közelmúltban kiegészült a *Galéria* almenüponttal, ami nem más, mint értékeink fotótára.

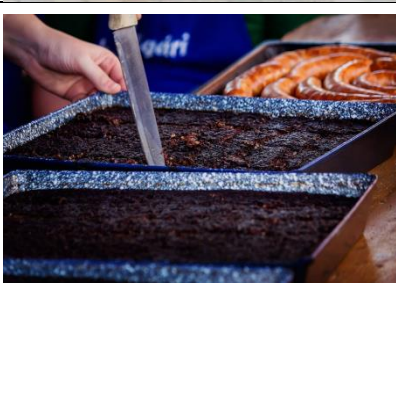
Az értéktár facebook oldalával a felhasználók széles körét, az érdeklődés felkeltését kívánjuk elérni, a tartalmak bővülésével pedig egyre inkább rávilágítunk azokra a jelentőséggel bíró szellemi és tárgyi emlékeinkre, hagyományainkra, fontosabb helyeinkre, személyekre és eseményeinkre, amik erősítik identitásunkat és a közösségek kohézióját.

Összegzés

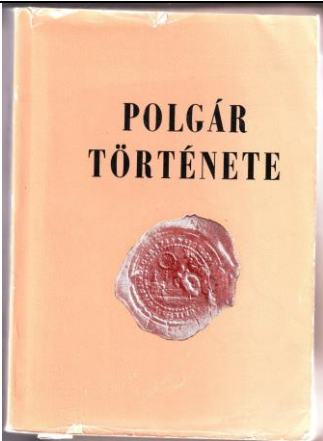

A Polgári Települési Értéktár nem bővült az előző beszámolási időszak óta, továbbra is 8 nemzeti értéket tart nyilván. (1.sz. melléklet.)

Az értékeink összegyűjtése kizárólag a város lakosságának – magánszemélyek, civil- és társadalmi szervezetek – közreműködésével valósítható meg. A bizottság a jogszabályban előírt kötelező feladatain túl keresi a lehetőségeket a partneri kapcsolatok és együttműködések kialakítására. A város helytörténeti vonatkozású információinak, dokumentumainak és értékeinek minél szélesebb körű felkutatása érdekében, a polgári Városi Könyvtárral együttműködve kezdeményezzük a Helytörténeti Kör szerveződését.

Polgári Települési Értéktár

	Nemzeti érték	Kategória	Határozat száma
I.	Árvácska Népdalkör és a Tiszavirág Citerazenekar	Kulturális örökség	6/2016. (IX.28.)
II.	Barankovics István (1906-1974) újságíró és keresztény-demokrata politikus főtéri mellszobra	Kulturális örökség	7/2016. (IX.28.)
III.	Polgári Hurka-pite	Agrár- és élelmiszer-gazdaság	8/2016. (IX.28.)

	Nemzeti érték		Kategória	Határozat száma
IV.	Polgári csapásolás		Kulturális örökség	1/2017. (I.31.)
V.	Polgári Római Katolikus templom		Kulturális örökség Épített környezet	3/2017. (I.31.)
VI.	Kálvária Domb		Kulturális örökség Épített környezet Természeti környezet	4/2017. (I.31.)

	Nemzeti érték		Kategória	Határozat száma
VII.	„Polgár története” Monográfia		Kulturális örökség	8/2017. (V.3.)
VIII.	Dr. Dely Mátvás Polgáron elhelyezett bronz emléktáblája, állatorvosi munkássága		Agrár- és élelmiszer- gazdaság	9/2017. (V.16.)